

Grecja

W niniejszej części przedstawiono informacje na temat organizacji sądów szczególnych w Grecji.

Rada Stanu

Rada Stanu (*Συμβούλιο της Επικρατείας*), przewidziana w art. 95 greckiej konstytucji, jest **najwyższym sądem administracyjnym**; rozpoznaje ona sprawy na **posiedzeniach plenarnych** (*Ολομέλεια*) lub w **izbach** (*τμήματα*). Na posiedzeniach plenarnych Rada obraduje w składzie: przewodniczący, przynajmniej dziesięciu radców (*σύμβουλοι*), dwóch młodszych radców (*πάρεδροι*) i sekretarz sądowy (*γραμματέας*).

Rada Stanu składa się z **sześciu izb**: I, II, III, IV, V i VI.

Pierwsze cztery izby (I, II, III i IV) wykonują funkcje sądowe Rady. Izby te obradują bez wyłączenia jawności. W posiedzeniach bierze udział przewodniczący izby (wiceprzewodniczący Rady), dwóch **radców**, dwóch młodszych radców i **sekretarz sądowy** (czyli pięciu członków).

Każda izba może również obradować w składzie siedmioosobowym – dodatkowo w obecności dwóch radców. Tak się dzieje jedynie w sprawach skierowanych do siedmioosobowej izby przez prezesa sądu lub w sprawach odesłanych przez izbę pięcioosobową.

Izba V jest właściwa do badania dekretów oraz rozpoznawania spraw dyscyplinarnych. W skład tej izby wchodzi przewodniczący (wiceprzewodniczący Rady), co najmniej jeden radca, jeden młodszy radca (mający prawo głosu) oraz sekretarz sądowy.

Izba VI jest właściwa do dokonywania kontroli sądowej (uchylania) wyroków dotyczących kodeksu poboru danin publicznych (*Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων*) i odszkodowania wynikającego ze sporów administracyjnych. Skład izby odpowiada składom pierwszych czterech izb.

Główne obowiązki Rady Stanu zostały określone w **art. 95 ust. 1 konstytucji** i są wykonywane zgodnie z ustawą.

Właściwość Rady Stanu obejmuje:

uchylanie na wniosek ostatecznych decyzji wydanych przez organy administracyjne z powodu nadużyć lub naruszenia prawa;
kontrola na wniosek prawomocnych wyroków wydanych przez zwykłe sądy administracyjne, przewidziana przez przepisy prawne;
rozpoznawanie istotnych sporów administracyjnych przekazanych Radzie na podstawie konstytucji oraz przepisów prawnych;
badanie wszystkich dekretów o charakterze normatywnym.

Wspomniane organy muszą się zastosować do wyroków Rady Stanu uchylających akty przez nie wydane. Każdy właściwy organ, określony przez przepisy prawne, może podlegać odpowiedzialności za niedochowanie tego wymogu.

Izba Obrachunkowa

Izba Obrachunkowa (*Ελεγκτικό Συνέδριο*), przewidziana w art. 98 greckiej konstytucji, jest **sądem wyższej instancji** o dwojakim charakterze – pełniącym zarówno funkcje sądowe, jak i administracyjne. W trakcie wykonywania uprawnień administracyjnych Izba zachowuje jednak charakter właściwy dla organu sądowego. Skład Izby Obrachunkowej jest analogiczny do składu Rady Stanu. Izba Obrachunkowa realizuje swoje funkcje sądowe na **posiedzeniach plenarnych** (*Ολομέλεια*), w **trzech izbach** (*τμήματα*) oraz w **wydziałach** (*κλιμάκια*).

Jej **podstawowe zadania** są następujące:

kontrola wydatków rządu centralnego i samorządu lub innych osób prawnych prawa publicznego;
kontrola umów o dużej wartości finansowej zawieranych przez organy państwowe lub jednostki o równorzędnym statusie;
kontrola rachunków sporządzanych przez księgowych zatrudnionych w jednostkach publicznych i jednostkach samorządu terytorialnego oraz rachunków innych osób prawnych prawa publicznego;
opiniowanie wniosków ustawodawczych dotyczących emerytur lub uznania wysługi lat w celu uzyskania uprawnień emerytalnych;
sporządzanie i przedstawianie Parlamentowi rządowego sprawozdania dotyczącego przychodów i wydatków (*απολογισμός*) oraz bilansu (*ισολογισμός*);
prowadzenie rozpraw dotyczących przyznania emerytur;
rozpoznawanie spraw dotyczących **odpowiedzialności** urzędników służby cywilnej, cywilnych lub wojskowych, za każdą szkodę umyślną lub z powodu niedbalstwa na niekorzyść państwa.

Orzeczenia Izby Obrachunkowej nie podlegają kontroli sądowej przez Radę Stanu.

Inne sądy szczególne

Sąd wojskowy (*στρατοδικεία*), sądy sił morskich (*ναυτοδικεία*) oraz sądy sił powietrznych (*αεροδικεία*)

Są to szczególne sądy karne. Wszystkie przestępstwa popełnione przez personel wojsk lądowych, marynarki wojennej i lotnictwa podlegają (bez wyjątku) jurysdykcji sądów wojskowych.

Szczególny Sąd Najwyższy

Szczególny Sąd Najwyższy (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) jest **sądem szczególnym**, podobnym do Trybunału Konstytucyjnego z tego względu, że większość sporów rozstrzyganych w ramach jego właściwości dotyczy kwestii konstytucyjnych. Sąd ten został przewidziany art. 100 **greckiej konstytucji** i jest właściwy do orzekania w sprawie ważności wyborów parlamentarnych, usuwania **członków Parlamentu** z urzędu lub rozstrzygania sporów między trzema greckimi sądami wyższej instancji. Wyroki Szczególnego Sądu Najwyższego są ostateczne i nie podlegają **zaskarżeniu**.

W sądzie zasiada przewodniczący Rady Stanu, prezes Sądu Najwyższego (*Άρειος Πάγος*), prezes Izby Obrachunkowej, czterech radców Rady Stanu i czterech radców Sądu Najwyższego (wyznaczanych w drodze losowania co dwa lata).

Sądowi przewodniczy **przewodniczący Rady Stanu lub prezes Sądu Najwyższego**, w zależności od tego, który z nich jest **starszy wiekiem**. W trakcie rozstrzygania spraw dotyczących sporów z zakresu prawa konstytucyjnego lub wykładni przepisów prawnych, w sądzie zasiada również dwóch profesorów zwyczajnych z zakresu prawa wykładających na greckich uniwersytetach.

Sąd szczególny do spraw uchybień

Sąd szczególny do spraw uchybień (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*) jest przewidziany w **art. 99 konstytucji** i ustawie nr 693/1977; rozpoznaje on sprawy dotyczące uchybień w postępowaniu przeciwko funkcjonariuszom wymiaru sprawiedliwości. W skład sądu wchodzi przewodniczący Rady Stanu, pełniący funkcję przewodniczącego tego sądu szczególnego, radca Rady Stanu, radca Sądu Najwyższego, radca Izby Obrachunkowej, dwóch profesorów zwyczajnych z zakresu prawa wykładających na greckich uniwersytetach oraz dwóch prawników (członków Najwyższej Rady Dyscyplinarnej, powoływanych w drodze losowania).

Sąd szczególny ds. odpowiedzialności ministrów

Powołanie sądu szczególnego ds. odpowiedzialności ministrów (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) przewidziano w **art. 86 konstytucji**.

Sąd ten zbiera się specjalnie, by rozpatrzyć konkretną sprawę; zasiada w nim **sześciu członków Rady Stanu** oraz **siedmiu członków Sądu Najwyższego**, wybranych losowo **przez przewodniczącego parlamentu**, po wniesieniu wniosku o rozpatrzenie sprawy. Rozprawy mają charakter **publicznego posiedzenia parlamentu** i są prowadzone przez członków dwóch wyżej wymienionych sądów najwyższych – powołanych lub mianowanych na to stanowisko przed skierowaniem wniosku o wszczęcie postępowania. Przewodniczącym zostaje osoba najwyższa stopniem spośród wybranych członków Sądu Najwyższego; jeżeli dwie osoby zajmują to samo stanowisko, przewodniczącym zostaje osoba najstarsza wiekiem. W charakterze oskarżyciela publicznego działa wybrany losowo **członek Biura Prokuratury Sądu Najwyższego** lub jego zastępca, również wybrany losowo.

Sąd ten jest właściwy do rozpoznawania spraw karnych dotyczących przestępstw popełnionych przez urzędujących członków gabinetu (ministrów i wiceministrów), pod warunkiem, że sprawy te zostały skierowane do sądu przez parlament.

Sąd szczególny do spraw sporów dotyczących wynagrodzenia funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości

Sąd szczególny do spraw sporów dotyczących wynagrodzenia funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) jest przewidziany w **art. 88 konstytucji**.

W jego skład wchodzi członkowie sądu szczególnego przewidzianego w **art. 99 konstytucji** oraz jeden profesor zwyczajny i dodatkowo jeden prawnik. Sąd jest właściwy do rozpoznawania **sporów dotyczących (wszystkich rodzajów) wynagrodzeń** i emerytur **funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości**, gdy rozstrzygnięcie kwestii prawnych prawdopodobnie wpłynie na pensję, emeryturę lub status podatkowy większej liczby urzędników.

Prawnicze bazy danych

Na stronie internetowej [Rady Stanu](#) można znaleźć ponad 250 000 orzeczeń.

Dostęp do bazy danych jest **bezpłatny**.

Strony internetowe **najważniejszych greckich sądów administracyjnych pierwszej instancji** (*διοικητικά πρωτοδικεία*):

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Atenach](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Salonikach](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Pireusie](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Pireusie](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Heraklionie](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Larisie](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Aleksandropolis](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Seres](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Komotini](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Kawale](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Ksanti](#)

[Sąd Administracyjny Pierwszej Instancji w Janinie](#)

Usługi dostępne na stronie internetowej [Sądu Administracyjnego Pierwszej Instancji w Atenach](#):

wyszukiwanie orzecznictwa;

biuletyn orzecznictwa.

Przygotowywane jest uruchomienie następujących usług:

wydawanie zaświadczeń;

monitorowanie orzecznictwa;

składanie pism procesowych.

Następujące usługi są dostępne na stronach internetowych wszystkich innych sądów:

składanie elektronicznych wniosków o wydanie zaświadczeń;

monitorowanie orzecznictwa.

Większość z podanych wyżej portali zawiera również informacje dotyczące właściwości sądów, historii, przepisów procesowych, struktury organizacyjnej, sędziów pełniących obowiązki, itp.

Dostęp jest zazwyczaj bezpłatny. Jednakże korzystanie z prawniczej bazy danych jest zastrzeżone dla sędziów i wymaga użycia specjalnego oprogramowania oraz wprowadzenia kodów identyfikacyjnych.

Strony internetowe **najważniejszych greckich administracyjnych sądów apelacyjnych** (*διοικητικά πρωτοδικεία*):

[Administracyjny Sąd Apelacyjny w Atenach](#)

[Administracyjny Sąd Apelacyjny w Salonikach](#)

Dostępne są następujące usługi:

wokanda;

składanie elektronicznych wniosków o wydanie zaświadczeń;

monitorowanie orzecznictwa.

Dostęp jest zazwyczaj bezpłatny. Jednakże korzystanie z prawniczej bazy danych jest zastrzeżone dla sędziów i wymaga użycia specjalnego oprogramowania oraz wprowadzenia kodów identyfikacyjnych.

Powiązane strony

[Rada Stanu](#)

[Izba Obrachunkowa](#)

Ostatnia aktualizacja: 25/06/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.